

YASADIŞI GÖÇ İLE İLGİLİ KAVRAMLARIN DOĞRU ANLAŐILAMAMASI SORUNU VE YAZILI BASINDA ÇIKAN HABERLER ÜZERİNE BİR İNCELEME

The Problem of Misunderstanding of Terms Related to Illegal Immigration and An Examination of News Appeared on Printed Media

Oğuzhan Ömer DEMİR*
Hakan ERDAL**

Özet

Her yıl on binlerce yasadışı göçmenin geçiş yapmaya çalıőtıđı bir ülke olarak Türkiye’de, yasadışı göç çeşitli şekillerde gündeme gelmektedir. Konuyu gündeme en fazla taşıyan iletiőim kanallarının başında gelen medyada yasadışı göç ile ilgili kavramların net olarak anlaőılamadıđı görölmektedir. Özellikle, yazılı basında yer alan haberlerde; amaçlar, nedenler, yöntemler, baővurulan hukuki düzenlemeler bakımından birbirinden ayrı değerlendirilmesi gereken yasadışı göç, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, iltica gibi kavramlar birbiriyle karıştırılır ya da birlikte kullanılır olmuştur. Yasadışı göçle ilgili verilen haberlerin birçoğunda kavramların yanlış kullanılması ulusal ve uluslararası kamuoyunda olumsuz etki yapılabilecek türdendir. Bu çalışma, bu sorunu araőtırmayı ve kavramların daha doğru anlaőılmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu amaçla ilk olarak yasadışı göç ile ilgili olan yasadışı göç-iltica ile göçmen kaçakçılığı-insan ticareti kavramlarının yasal ve pratikteki tanımları ve aralarındaki farklar açıklanmıőtır. Daha sonra, bu kavramların basında nasıl kullanıldığını görmek amacıyla 2008 yılında yazılı basında çikan haberler (n=84) incelenmiş ve haberlerin üçte birinin kavramları yanlış kullandığı belirlenmiştir. Bu çerçevede, uygulayıcı ve politika yapıcılar tarafından değerlendirilmek üzere iletiőim kanallarının uygun şekilde açılmasına yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuőtur.

Anahtar Kelimeler: Yasadışı Göç, İltica, İnsan Ticareti, Göçmen Kaçakçılığı, Medya.

* Dr., Polis Akademisi, Uluslararası Terörizm ve Sınıraşan Suçlar Araştırma Merkezi, oodemir@egm.gov.tr

** Baőkomiser, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, herdal@egm.gov.tr
PBD, 12(1) 2010, ss.29-54

Abstract

Illegal migration is on the agenda of Turkey where ten thousands of illegal immigrants try to pass through every year. The media is the leading communication instrument which puts illegal immigration on the country's agenda; however, it is observed that illegal immigration terms are not well understood by the media. It has been common on the news media that related terms such as illegal immigration, migrant smuggling, human trafficking, and asylum are usually intermixed or intertwined; however, they need to be used separately since they are distinct in terms of objectives, reasons, methods, and legislation. Most of the news regarding illegal immigration has potential to make negative impact on domestic and international public opinion when terms are not properly used. This article aims to investigate this problem and to contribute to the better understanding of illegal immigration. For this purpose, first legislative and practical descriptions and differences of illegal immigration and asylum, refugees and asylum-seekers as well as human smuggling and human trafficking, have been explained. Then, to observe how these terms are used in the news media, related news that appeared on the news media (N=84) in 2008 have been examined. Findings have suggested that one third of news has not used these terms appropriately. In this regard, this study addresses some policy issues to be assessed by policy-makers and practitioners with regards to opening up new communication channels.

Key Words: Illegal Immigration, Asylum, Human Trafficking, Human Smuggling, Media.

Giriş

Yasadışı göç son yirmi yılda dünya gündeminde ekonomik, sosyal, politik, kültürel ve diplomatik açılardan tartışıla gelen bir sorundur. Uluslararası göç hareketlerinin bir alt birimi olan yasadışı göç yanında yasal göç, iltica, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı gibi başka kavramlar ve sorunlar da yine son yılların sıcak tartışma konularındandır. Bununla birlikte, Yasadışı göç sorunu yıllardır akademisyenlerin, politikacıların, kanun uygulayıcıların, medyanın ve halkın dikkatini çekmekle birlikte, yasadışı göç ve bununla ilintili kavramların bu kişilerce doğru kullanıldığı söylemek zordur.

Yasadışı göç, Türkiye için de özellikle son on yılın önemli gündem başlıklarındandır. Yasadışı göçle mücadele, iltica uygulamaları ve iltica sisteminde yapılacak değişiklikler, Avrupa Birliği katılım sürecinde

önemli konu başlıkları arasındadır. Ayrıca, Türkiye'nin doğu-batı göç güzergâhı üzerinde bulunması ve her yıl Türk güvenlik güçlerince yakalanan on binlerce yasadışı göçmen dikkate değer görülmektedir. Bu nedenlerle, yasadışı göçle mücadelede Türkiye'nin uygulamaları dış kamuoyu tarafından da hatırı sayılır ölçüde gözlemlenmektedir.

Yazılı basında yasadışı göçle ilgili yer alan haberler, içinde göç kavramını içermekle birlikte, amaçlar, nedenler, yöntemler, başvuru hukuki düzenlemeler bakımından birbirinden ayrı değerlendirilmesi gereken yasadışı göç, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti gibi kavramlar birbiriyle karıştırılır ya da birlikte kullanılır olmuştur. Bu çerçevede, yasadışı göç haberleri yapan görsel ve yazılı medyanın önemli bazı kavramsal yanlışları da görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, göç konusu ile ilintilendirilmiş olan yasadışı göç, mülteci, sığınmacı, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti gibi kavramları kullanan basın haberlerinin kamuoyunu doğru bilgilendirilip bilgilendirilmediğine yönelik bir analiz yapmak ve bu kavramların daha doğru kullanılmasına ışık tutmaktır.

Bu çalışmada, öncelikle yasadışı göç ve ilgili terimlerin yasal ve pratik kullanımları ile yasadışı göçmen-mülteci, insan ticareti-göçmen kaçakçılığı terimleri arasındaki ayırımın neler olduğu üzerinde durulacaktır. Daha sonra, 2008 yılı içerisinde yazılı basında çıkan yasadışı göç, iltica ve insan ticareti konularındaki haberler incelenmiş ve kavramların nasıl kullanıldığı araştırılmıştır. Sonuç bölümünde ise kavram kargaşasının giderilmesine yönelik bazı öneriler getirilmiştir.

1.Yasadışı Göç ve Kavram Kargaşası

Yasadışı ve düzensiz göç hareketleri başka bir ülkeye gitmeye çalışan insanların konu olduğu sınır aşan suçların ortaya çıkmasına neden olmuştur (Kyle ve Koslowski, 2001:11-16). Türkiye'de son yıllarda yakalanan yasadışı göçmen sayılarındaki artış, Ege Denizinde görülen boğulma ve kurtarma olayları, yazılı ve görsel basının yasadışı göç konusuna sıklıkla yer vermesine zemin hazırlamıştır (Koser, 2000:66; Human Rights Watch, 2008:41).

Türkiye'de meydana gelen yasadışı göç olayları hakkında kamuoyunu bilgilendiren bilgi kaynakları periyodik bazı resmi kurum raporlarından

oluşmakla birlikte, daha geniş ölçüde yazılı ve görsel medya yasadışı göç haberlerinin kamuoyuna yansıtıldığı ana haber kaynağı olmaktadır.

Medyanın yasadışı göçle ilgili olaylara ilişkin bilgileri aldığı kaynaklar değişmektedir (Demir ve Şahin, 2007:8). Medya, haber kaynağı olarak olaya karışan kişi ya da görgü tanıklarını kullansa da, bilgilerin çoğunu çeşitli kurum ve kuruluşlardan elde etmektedir.

Kimi gazeteciler, yasadışı göçle ilgili haber yapmak amacıyla Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğine (BMMYK) başvurmakta, bu kuruluşun Türkiye temsilcisinin yaptığı açıklamalar referans gösterilmektedir. Uluslararası Göç Örgütü (IOM) Türkiye temsilciliğinin basın açıklamaları çoğunlukla insan ticareti ile ilgili olmaktadır. Söz konusu kuruluşun insan ticareti ile mücadele kapsamında yürüttüğü faaliyetler diğer faaliyetlerine göre daha ağırlıklı olarak medyada yer almaktadır (www.countertrafficking.org).

Bununla birlikte, yazılı basından, konu ile ilgili bilgi talepleri Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesindeki Yabancılar Hudut İltica Dairesi Başkanlığı'na yönlendirilmektedir. Genelkurmay Başkanlığının resmi internet sitesinde de sınırlarda meydana gelen olaylar güncel olarak verilmektedir. Gazetelerde yer alan haberlerin büyük bir kısmı bu sitenin takip edilmesi yoluyla yapılmaktadır.

Bunun yanında yasadışı göçe ilişkin il bazında haberlerin basına ulaştırılması, Valilikler bünyesinde görevlendirilen basın merkezleri tarafından yerine getirilmektedir.

Yasadışı göç ile ilgili haberlerde kavramların iç ve dış kamuoyuna bakan yönleriyle sorunlu olduğu düşünülmektedir. Bu olumsuzluklar şu şekilde sıralanabilir:

- Kamuoyunun konu ile ilgili yanlış bilgilendirilmesine neden olabilir.
- Birbirleri yerine kullanılan bu kavramlar kavram kargaşasına yol açabilir.
- Mücadeleci birimlerin çalışmaları kamuoyuna yanlış aktarılabilir.
- Mücadeleci birimler görevlerini yerine getirseler bile kamuoyunda yeteri kadar mücadele edilmediği kanaati oluşabilir.

- Mücadeleci birimlerin görevlerinde uluslararası mevzuata aykırı uygulamalar içerisinde bulunduğu kanaati meydana gelebilir.
- Uluslararası kamuoyunda Türkiye'nin bazı uygulamaları insan hakları ihlali olarak yansiyabilir.
- Uluslararası kuruluşlarda Türkiye aleyhine kanı oluşmasına yol açabilir.

2. Yöntem

Bu çalışmada öncelikle kavramların yasal ve pratik kullanımlarını ortaya koymak için bazı ulusal ve uluslararası hukuki metinler incelenmiştir. Daha sonra kavramların medyada kullanımını incelemek amacıyla içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. 2008 yılı içerisinde yazılı basında yer alan haberlerde yasadışı göçle ilişkilendirilmiş haberlerin dağılımı (yasadışı göç, iltica, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti) ve özel olarak yasadışı göçle ilgili haberlerin hangi alt başlıklarla ilgili olduğuna ait içerikler detaylı olarak incelenmiştir.

Gazete haberlerinin seçiminde, Emniyet Genel Müdürlüğü Basın Protokol Şube Müdürlüğü tarafından polisiye konularla ilgili seçilen haberlerden oluşan gazete haberleri seti taranmış ve konuyla ilgili 5 haber veya daha fazla yer veren gazeteler çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu nedenle daha az sayıda haber yapmış gazeteler inceleme dışında tutulmuştur.

Çalışma kapsamında Hürriyet, Star, Radikal, Sabah, Taraf, Cumhuriyet, Milliyet ve Vatan gazetelerinin yasadışı göç ve ilişkili alanlarda beş veya daha fazla haber yaptığı belirlenmiş ve bu haberler incelemeye alınmıştır. Söz konusu haberler tarih sırası, gazeteler ve haber başlıkları olarak makale ekinde sunulmuştur.

Gazete haberlerinin konularına göre tasnifinde aşağıdaki kıstaslar uygulanmıştır:

- İçinde genel olarak yasadışı göçmenlerin yakalanmasına ve yakalanan yasadışı göçmenlerin barındırıldıkları geri gönderme merkezlerine ve sınırdışı işlemlerine ilişkin bilgilere yer veren haberler *yasadışı göç*,
- Göçmen kaçakçılığı kolluk soruşturmalarına ilişkin bilgilere yer verilen haberler, *göçmen kaçakçılığı*,

- İltica, mülteci, sığınmacı gibi kavramlara ilişkin bilgilere yer verilen haberler, *iltica*,
- İçinde insan ticareti kavramına yer verilmese bile iş vaadiyle Türkiye'ye getirilerek fuhşa zorlama olaylarına ilişkin bilgiler yer verilen haberler *insan ticareti* olarak tasnif edilmiştir.
- Haberlerin kavramsal olarak doğru/yanlış haber olarak ayrılmasında ise; yasadışı/düzensiz göçmenlere kaçak göçmen, göçmen ve kaçak olarak kullanılması *doğru*, mülteci, sığınmacı olarak kullanılması ise *yanlış* olarak nitelendirilmiştir.
- Bununla birlikte, bir karşılaştırma yapılabilmesi için öncelikle içinde yer verilen kavramlar ne olursa olsun haberler gerçek içeriklerine göre tasnif edilmiş, ardından kullanılan tanımlar ve konseptlerin yanlışlığı sorgulanmıştır.
- Ayrıca, üzerinde çalışılan haberlerin doğruluğu değil, sadece haberin içinde kullanılan kavramların haber içeriği ile uyumlu olup olmadığı, diğer bir deyişle kavramların doğru kullanılıp kullanılmadığı araştırma konusu yapılmıştır.

3. Göçle İlgili Kavramlar Ve Karıştırılan Kavramlar Arasındaki Farklar

Bu bölümde, yasadışı göç-iltica ile insan ticareti-göçmen kaçakçılığı kavramlarının yasal ve pratik kullanımları ile neden ve nasıl farklı oldukları üzerinde durulacaktır.

3.1. Göç, Yasadışı Göç, İltica, Mülteciler/Sığınmacılar Kavramları ve Aralarındaki Farklar

Göç, uluslararası bir sınırdan ya da ülke içinde süresi, mahiyeti ve nedenleri ne olursa olsun insan hareketliliği süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu süreç, mültecilerin, yerinden edilmiş ya da ayrılmış ve ekonomik olarak göç eden insanların hareketlerini da kapsamaktadır (IOM, 2004).

Göçün sadece ülke dışına olan bir insan hareketi olduğunu savunanlar da olmaktadır. Buna göre göç: “Her hangi bir amaçla vatandaşı olduğu

ülkenin dışına çıkan ve diğer ülkelerde yaşamını sürdüren kişilerin gerçekleştirdiği insan hareketidir” (Asar, 2004:242).

Ancak burada göçün yasal boyutunun ele alınması gerekir. Bu tür insan hareketliliğinde en önemli unsur mevcut yasalara aykırı hareket edilerek ortaya çıkan insan hareketliliğidir. Burada bahsedilen kişiler, vatandaşı olmadığı ülkeye o ülkenin yasalarına uygun olarak giriş yapan ve yine bu ülkede oturma izni düzenlenmiş kişilerdir.

Genel anlamda ulaşmak istediği ülkeye gitmek amacıyla yasadışı yolların tercih edilmesi yasadışı göç olarak tanımlanabilir. Her ne kadar bu eylem içerisinde yer alan kişiler kamu otoriteleri tarafından de yasadışı göçmen olarak tanımlansa da çeşitli kaynaklarda düzensiz göçmen olarak da isimlendirilmektedirler.

Yasadışı göç, bir kişinin yasal olarak bulunduğu ülkeyi terk ederek başka bir ülkeye yasadışı yollardan girmesi, yasal yollardan girdikten sonra süresi içinde ülkeyi terk etmemek suretiyle, o ülkede, yasal izin sahibi olmaksızın uzun süreli olarak yaşaması ve/veya çalışmasıdır. Öyleyse, geçerli doküman olmadan ya da sahte belgelerle gerçekleştirilen göç, yasadışı göç olarak tanımlanmaktadır (IOM, 2004).

Buna göre, yasadışı göçmen, *bir ülkeye yasadışı yollardan giren ya da çıkmaya çalışan ya da yasal yollarla girdiği bir ülkede kendisine tanınan yasal süre sonunda ülkeyi terk etmeyerek yasadışı konuma düşen kişidir.*

Yasadışı konuma düşme üç şekilde gerçekleşebilir:

- a) Ülke sınırlarından yasadışı giriş yapmak ve/veya yasadışı çıkış yapmak,
- b) Sahte ya da tahrif edilmiş seyahat belgeleri ve diğer belgelerle sınır kapılarından giriş ve/veya çıkış yapmak,
- c) Yasal mevzuata uygun olarak giriş yapılmakla birlikte, vize süresi veya vize muafiyetinin tanıdığı kalış süresinin bitiminde ya da yetkili makamlarca verilmiş oturma izninin bitiminde çıkış yapmıyarak, izinsiz ikamet etmek.

Göç adı altında kavram kargaşasına neden olan bir diğer başlık da *iltica ve sığınmadır*. Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1951 tarihli Birleşmiş Milletler Cenevre Sözleşmesinin birinci maddesinde, *mülteci* şu

şekilde tanımlanmaktadır: “İrki, dini, uyruğu, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korunmasından yararlanmayan ya da yararlanmak istemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen kişidir.”

Türkiye, 1951 Tarihli Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Cenevre Sözleşmesini, (1951 Cenevre Sözleşmesi) 29 Ağustos 1961 tarihinde 359 sayılı Kanunla Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylayarak kabul etmiştir. Türkiye, söz konusu sözleşmenin 42’nci maddesinde yer alan “*Her Devlet, imza, tasdik veya katılım esnasında sözleşmenin 1, 2, 4, 16, 33 ve 36-46 maddeleri haricindeki maddeler hakkında kısıtlayıcı kayıtlar beyan edebilir*” hükmü çerçevesinde, içerisinde bulunduğu bölgeyi göz önünde bulundurarak, mülteciliğin belirlenmesi yönünden öngörülen seçme hakkını kullanmış ve (coğrafi kısıtlama ile) yalnızca Avrupa’dan Türkiye’ye gelerek iltica etmek isteyen yabancıları sözleşme kapsamında mülteci olarak kabul edeceğini 359 sayılı Kanunla yayınladığı deklarasyonda belirtmiştir (Ay vd., 2005:13)

Türkiye, iltica ve sığınma işlemlerini düzenleyen “Türkiye’ye İltica eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 3’üncü maddesine göre, 1951 Cenevre Sözleşmesi ve 1967 tarihli Protokol ile diğer kanun, tüzük ve yönetmeliklerdeki tanımlar saklı kalmak üzere Yönetmeliğin uygulanmasında her iki kavramı şu şekilde tanımlamaktadır:

Mülteci, Avrupa’da meydana gelen olaylar sebebiyle ırkı, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve vatandaşı olduğu ülkenin himayesinden istifade edemeyen veya korkudan dolayı istifade etmek istemeyen ya da uyruğu yoksa ve önceden ikamet ettiği ülke dışında bulunuyorsa oraya dönmeyen veya korkusundan dolayı dönmek istemeyen yabancıdır.

Sığınmacı ise, ırkı, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba üyeliği veya siyasi düşünceleri nedeniyle takibata uğrayacağından haklı olarak korktuğu için vatandaşı olduğu ülke dışında bulunan ve vatandaşı olduğu ülkenin himayesinden istifade edemeyen veya korkudan dolayı istifade

etmek istemeyen ya da uyuşu yoksa ve önceden ikamet ettiği ülke dışın-
da bulunuyorsa oraya dönmeyen veya korkusundan dolayı dönmek iste-
meyen yabancıyı ifade etmektedir.

Bir mültecinin yukarıda belirtilen nedenlerle ülkesi dışında bir başka
ülkeye yasal ya da yasadışı yollarla gitmesi eylemi genel olarak sığın-
ma/ilticadır.

Yasadışı göçmen ve mülteci tanımları esas alınarak aradaki ayırım
aşağıdaki şekillerde yapılabilir (bakınız Tablo 1):

- Yasadışı göçmenler genellikle ekonomik nedenlerle ülkelerini terk
edip başka bir ülkeye gitmekte ve genellikle göçmen kaçakçıların-
dan yardım almaktadırlar. Mülteciler ise ülkesinde bazı nedenler-
den dolayı zulüm görme endişesi taşıyan kişiler olup, temel moti-
vasyon kesinlikle ekonomik nedenler değildir. Literatürde kimi
zaman yer alan ekonomik mülteci terimi ekonomik nedenlerle ül-
kesini terk ederek başka bir ülkede iltica/sığınma hakkı arayan kişi-
ler için kullanılmaktadır ki, bu kişiler mültecilerin taşınması gereken
özelliklerde olmadıklarından iltica prosedürüne alınmazlar (EGM,
2001).
- Yasadışı göçmenlerin ülkelerini terk etmeleri gönüllü bir harekettir.
Her ne kadar ekonomik koşullar kişileri evlerinde ayrılmaya zorla-
sa da bu baskı altındaki bir zorunluluk olmayıp, kişinin verdiği bir
karar sonucu olmaktadır. Diğer yandan mülteciler çoğu zaman ül-
kelerini mevcut ya da olası bir baskının etkisi altında zorunlu ola-
rak terk etmek durumunda kalırlar.
- Yasadışı göç etmek için kullanılan yol ve yöntemler de yine yasa-
dışıdır. Yasadışı giriş-çıkış, sahte pasaport kullanmak gibi yasadışı
eylemler buna örnek verilebilir. Ancak mülteci olacak kişiler bir
başka ülkeye yasal yollarla girebilecekleri gibi yasadışı yollarla da
girebilirler.
- Genel olarak tüm ülkeler, topraklarına izinsiz giriş yapılması ya da
izin alınmaksızın kalınması eylemine yaptırımlar öngörmektedir.
Yasadışı/düzensiz göçmenin yasadışı giriş ve çıkışı bir cezai yaptırı-
mıla karşılık bulur. Mülteci ise yasadışı girişinin ardından gecik-
meden yetkili makamlara başvurarak geçerli nedenlerini gösterme-
si durumunda herhangi bir yaptırımla karşı karşıya kalmaz.

- Yasadışı göçmenin, ülkeye yasadışı girişi ya da yasal yollardan geldikten sonra gerekli izni almayarak kalmaya devam etmesi durumunda sınır dışı edilmesi doğal bir sonuçtur. Mülteci ise ulusal güvenlik veya kamu düzeninin gerektirdiği durumlar dışında sınır dışı edilemez ve her ne şekilde olursa olsun hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olacak ülkelere gönderilemez.

Tablo 1: Yasadışı Göçmen/Düzensiz Göçmen ve Sığınmacı/Mülteci Arasındaki Farklar

	<i>Yasadışı/Düzensiz Göçmen</i>	<i>Sığınmacı/Mülteci</i>
Ülkesini gönüllü olarak terk etme	Evet	Hayır
Ülkesini terk etme nedeni	Daha iyi şartlarda yaşama isteği	Zulüm görme endişesi
Ülkesini terk etme ya da hedef ülkeye ulaşmak ya da bu ülkede bulunmak için seçtiği yol	Yasadışı	Yasal ve/veya yasadışı
Ulaştığı ülkede kendisi için alınan koruma tedbirleri	Yok	Var
Kişi hakkında yapılan idari işlem	Geri gönderilme	Geri dönüş, yerel entegrasyon veya üçüncü ülkeye yerleştirilme

3.2. İnsan Ticaretinin Tanımı ve Göçmen Kaçakçılığından Farkı

İnsan kaçakçılığı, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti kavramları da gerek akademik literatürde, gerekse yazılı medyada çokça karıştırılan kavramlardır.

2000 yılında imzalanan Birleşmiş Milletler Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne ek Kara, Deniz ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokol'ün göçmen kaçakçılığına getirdiği tanım, bu konuda tüm dünyada ortak kabul görmektedir:

“Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek amacıyla, yabancı bir devlet tabiiyetinde bulunan veya vatansız olan

veya Türkiye’de sürekli olarak oturmasına yetkili mercilerce izin verilmemiş bulunan kimselerin Türkiye’ye yasal olmayan yollardan girmelerini veya ülkede kalmalarını, bu kişilerin veya Türk vatandaşlarının yasal olmayan yollardan ülke dışına çıkmalarını sağlamaya *göçmen kaçakçılığı* denilir.”

Global anlamda insan ticareti suçu ise, yine BM Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’ne ek Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokolünde tanımlanmıştır:

“İnsan ticareti, kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma, kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması anlamına gelir.”

Tanımın devamı, istismar teriminin, cinsel amaçlı sömürüyü, cinsel istismarın diğer biçimlerini, zorla çalıştırmayı, hizmet ettirmeyi, köleliği veya organların alınmasını da içermesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti kavramlarının Türk Ceza Kanunundaki ayrı maddelerde yer verilmiştir. Yasadışı göç olgusunun suç boyutunun ana direklerinden biri olan göçmen kaçakçılığı suçuna, TCK’nın 79. maddesinde aşağıdaki gibi yer verilmiştir:

“Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek amacıyla, yasal olmayan yollardan; a) Bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkan sağlayan, b) Türk vatandaşı veya yabancı yurt dışına çıkmasına imkan sağlayan, kişi ... cezalandırılır.”

Yasadışı göç olgusu ile birlikte ele alınan *insan ticareti* suçu ise TCK’nın 80. Maddesinde ele alınmıştır. Buna göre:

“Zorla çalıştırmak veya hizmet ettirmek, esarete veya benzeri uygulamalara tabi kılmak, vücut organlarının verilmesini sağlamak amacıyla tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri tedarik

eden, kaçırın, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden, barındıran kimseye” insan taciri denmektedir.

Göçmen kaçakçılığı bakımından Türkiye transit bir ülkedir. 1990’lı yıllardan itibaren, çatışma ve savaşlardan dolayı toprakları üzerinden Batı Avrupa’ya yönelen, Afganistan, Irak, Pakistan, İran, Filistin ve Bangladeş gibi Asya ülkelerinden; Afrika’da son yıllarda artan iç savaşlar ve çatışmalardan kaçın ve daha müreffeh yaşamı arzulayan özellikle Somali, Eritre, Sudan, Moritanya gibi ülkelerinden gelen yasadışı göç akımlarına konu olmaktadır.

Ülkemizde insan ticareti genellikle Sovyetler Birliğinin dağılmasının ardından yeni ekonomik sistemlere geçiş dönemindeki ülkelerden gelen ya da çeşitli vaatlerle getirilen kadınların fuhuş amaçlı istismarı şeklinde görülmektedir (Demir, 2006:42).

İnsan ticareti olaylarında ise Türkiye hedef ülkedir. Sovyet Blok’unun dağılmasından sonra, ağırlıklı olarak Rusya, Moldova, Ukrayna, Belarus gibi ülkelerden ve son yıllarda Özbekistan, Kırgızistan ve Türkmenistan gibi ülkelerden çalışmak amacıyla gelen ama insan ticaretine konu edilen yabancılar açısından hedef olmuştur (Demir, 2006:27).

Göçmen kaçakçılığı ile insan ticareti arasında önemli farklar bulunmaktadır. Her iki suç birbirinden suçla konu edilen kişinin irade özgürlüğü, varış noktası, istismar edilip edilmemesi, suçun kime karşı işlendiği gibi hususlar bakımından farklılıklar (bakınız Tablo 2) göstermektedir (Iselin ve Adams, 2003).

Buna göre:

- İki suç arasındaki farklardan ilki, insan hakları boyutudur. İnsan ticaretinde mağdur baskı ve şiddet gibi zor kullanma yöntemlerine maruz kalmakta, bu nedenle insan hakları ihlali ve insana karşı işlenmiş bir suç özelliği taşımaktadır. Göçmen kaçakçılığında ise ihlal edilen, ülkelerin yasalarıdır. Yasadışı göçmen kendi iradesiyle bir başka ülkeye gidebilme hizmeti karşılığında kaçakçıya belirli bir ödeme yapmaktadır. Göçmen kaçakçılığı yapan kişi ya da gruplar, kimi zaman kişileri bir yerden bir başka yere taşıırken insan onuruyla bağdaşmayacak uygulamalar yapmakta (kamyon kasasında havasız kalması, küçük bir botla denize açılmalarını sağlaması gibi) ve kimi durumlarda bu kişilerin ölümü ya da yaralanmasıyla

sonuçlanmaktadır. Genel resim içinde küçük bir yer kaplasa da, göçmen kaçakçılığında da insan hakları ihlalleri olmaktadır.

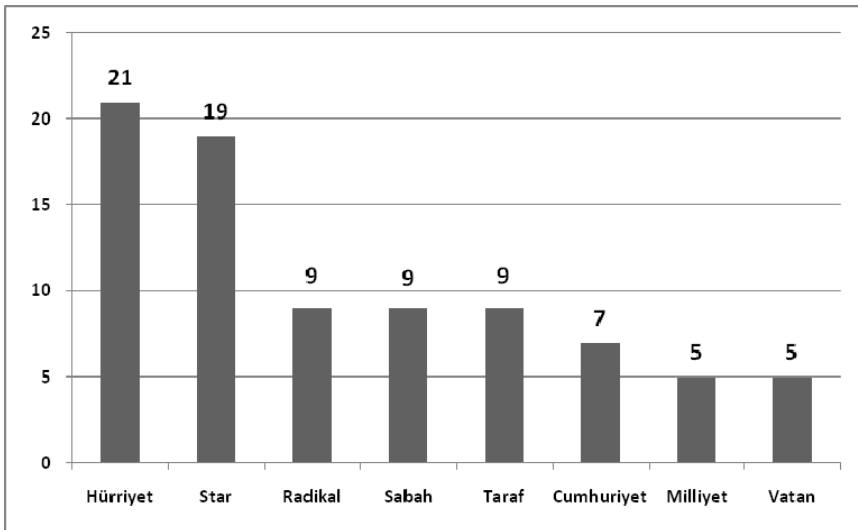
- İki suç arasındaki bir diğer fark ise irade özgürlüğü ile ilgilidir. Göçmen kaçakçılığında bir kişinin özgür iradesinin sürecin sonuna kadar korunması, insan ticaretinde ise sürecin zorlama/korkutma içermesi söz konusudur.
- İnsan ticaretine konu olan suç mağduru zorla çalıştırılmak, kölelik ve benzeri uygulamalara tabi kılmak ya da organların alınması gibi türlerde istismar edilmekte, ağır ve yoğun bir zarara uğratılmakta iken, göçmen kaçakçılığında suça konu edilen kişilere doğrudan maddi ve manevi bir zarardan bahsedilmemektedir.
- İnsan ticaretinde başlangıçtan itibaren mağdurla suçlu arasında bir sürekli bir ilişkiden bahsedilebilir. İnsan tacirleri örneğin bir kadının ülkesinde kandırılması ile başlayan süreçte, o kişinin başka bir ülkeye getirilmesi, burada zorla çalıştırılması gibi aşamaları bulunan süreçte sürekli mağdur ile birlikte dirler. Göçmen kaçakçılığında yasadışı göçmen ve kaçakçı arasında kurulan ilişki yasadışı göçmenin hedeflenen ülkeye yasadışı girişinin ya da çıkışının sağlanmasının ardından sona ermektedir. Bir ülkeden başka bir ülkeye geçişi sağlayan kaçakçı getirdiği ülkede yasadışı göçmeni uygun bir yere bıraktıktan sonra o kişiyle olan irtibatını kesmektedir.
- Göçmen kaçakçılığında ulusal sınırların aşılması gerekmektedir. İnsan ticareti ise hem uluslararası boyutta hem de ulusal sınırlar içerisinde gerçekleşebilir.
- Gerek insan ticareti mağdurları, gerekse yasadışı göçmenlerde kaçak çalışma söz konusu olabilmektedir. Ancak, insan ticaretinde kaçak çalışma aynı zamanda zorla çalıştırma unsurlarını içermektedir. Yasadışı göçmenlerde zorla çalıştırma söz konusu değildir.

Tablo 2: Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti Arasındaki Farklar

	<i>Göçmen Kaçakçılığı</i>	<i>İnsan Ticareti</i>
İnsan Hakları İhlalleri Yönüyle	Kısmen insan hakları ihlalleri yaşanmaktadır	İnsan hakları ihlalleri yaygın şekilde söz konusudur
İrade Özgürlüğü	Var	Yok
Zarara Uğrama	Kısmen (Kaçak yolculuk başarısız olursa)	Var
Kaçakçı ile Yasadışı Göçmen/Mağdur İlişkisi	Yasadışı giriş veya çıkış sağlandığında sona erer	Başından sonuna kadar devam eder
Uluslararası Ulaşım	Var	Var, ancak ülke içinde de insan ticareti olabilir

4. Yasadışı Göçle İlgili Haberlerin İncelenmesi

Çalışmada toplam 84 haber incelenmiştir. Yapılan incelemede haber yoğunluğu sırasına göre Hürriyet, Star, Radikal, Sabah, Taraf, Cumhuriyet, Milliyet ve Vatan gazetelerinde yasadışı göç ve ilgili konularda beş veya daha fazla haber yapıldığı görülmüş ve bu haberler incelenmiştir. Gazetelerde çıkan haberlerin sayısal dağılımı Grafik-1’de belirtilmiştir.

Grafik 1: İncelenen Gazetelerdeki Yasadışı Göçle İlgili Haberlerin Dağılımı

4.1. Yapılan Haberlerin Yıl İçindeki Dağılımı

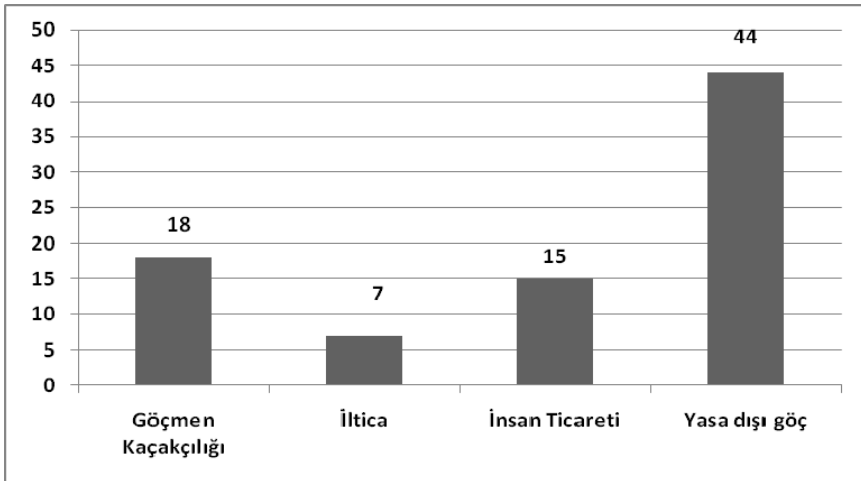
Haberlerin yıl içerisindeki dağılım yoğunlukları incelendiğinde 2008 yılı içerisinde yasadışı göçle ilgili çıkan haberler incelendiğinde, haberlere en düşük oranda Mart ve Nisan aylarında, yoğun olarak ise Haziran ayında yer verildiği görülmektedir (Grafik 2).

Haziran ayındaki bu yoğunluğun başlıca nedeni Kırklareli Gaziosmanpaşa Misafirhanesinde 12 Haziran 2008 tarihinde çıkan isyan olayıdır. Merkezde kalan göçmenler arasında çıkan isyanda polis memurundan ele geçirilen bir silah kullanılmış, çıkan çatışmada Adam Terry isimli bir yabancı hayatını kaybetmiştir (Milliyet, 12.06.2008; Radikal, 13.06.2008).

Bunun yanında yasadışı göçle ilgili Haziran ayı içerisinde basında yer alan haberlerin bir kısmı da 20 Haziran Mülteciler Günü'ne dayanmaktadır. Haberlerde Mülteciler Günü dolayısıyla genel olarak yasadışı göçmenlerin Türkiye'deki durumları ele alınmaktadır.

Diğer taraftan Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı tarafından her yıl Haziran ayında İnsan Ticareti Raporları yayımlanmaktadır. Ülkelerin insan ticareti ile mücadelede asgari standartları değerlendirilen raporlardaki değerlendirmeler de basında yer almıştır.

Grafik 2: Yasadışı Göçle İlgili Haberlerin 2008 Yılı İçerisindeki Dağılımı

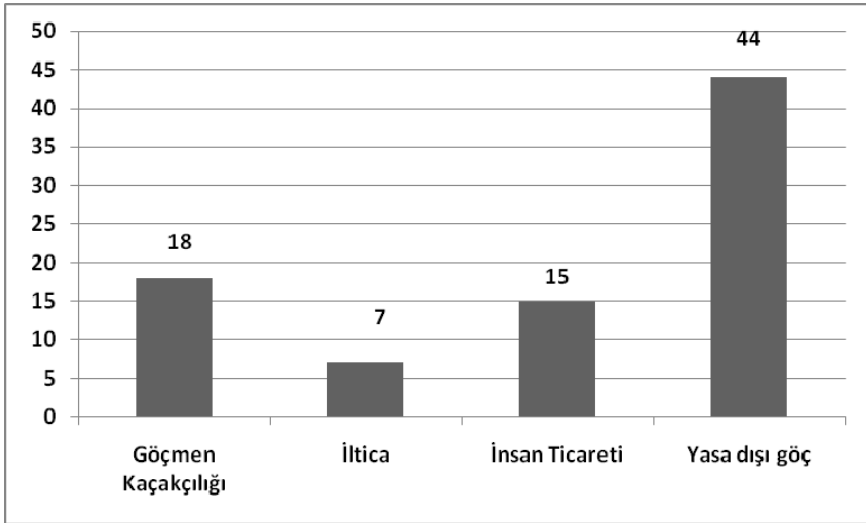

4.2. Yazılı Basında Yer Alan Haberlerin Konusuna Göre Dağılımı

Yasadışı göç, göçmen kaçakçılığı, iltica ve insan ticareti haberleri incelendiğinde konunun genel boyutunu inceleyen yasadışı göç konusuna yoğun olarak yer verildiği görülmektedir. Türkiye'nin Avrupa'ya yönelik yasadışı göç güzergâhında transit ülke konumundan bahsedilmekte, yasadışı göçmenlerin yakalandıkları iller ve sayıları verilmektedir.

Yasadışı göçten sonra yoğunluk sırasına göre göçmen kaçakçılığı, insan ticareti ve iltica haberleri gelmektedir (Grafik 3).

Grafik 3: 2008 Yılı İçerisinde Yazılı Basında Yer Alan Haberlerin Konusuna Göre Dağılımı

Özellikle yasadışı göç konusunda verilen haberlerin alt konularına göre dağılımı incelendiğinde en çok yakalama haberlerine yer verildiği tespit edilmiştir. 2008 yılı içerisinde Kırklareli Gaziosmanpaşa ve İstanbul Kumkapı Yabancılar Misafirhanelerinde çıkan isyan olayları da Yabancılar Misafirhanelerine ilişkin haberlerin yakalama olaylarından sonra yoğun olarak verilmesine sebep olmuştur.

Yasadışı göçmenlerin Ege denizinde kurtarılmaları da yıl içerisinde yasadışı göçle ilgili haber yapılan alt konu başlıklarındadır. Bu haberlerin bir kısmında yasadışı göçmenlerin Yunanistan Sahil Güvenlik Birimleri

tarafından botlarına zarar verildikten sonra Türk Karasularına gönderilmelerinden bahsedilmektedir.

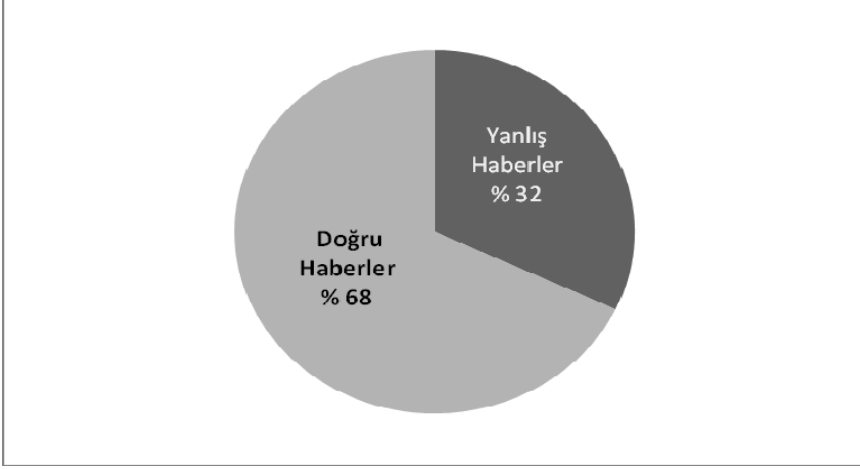
4.3. Haberlerde Kavramların Doğru-Yanlış Olarak Kullanmasına Göre Dağılımı

Yazılı basın Türkiye üzerinden gerçekleşen yasadışı göç olaylarında birçok olayı umuda yolculuk olarak ele almıştır. Yasadışı göçte bir transit ülke konumunda olan Türkiye için “transit güzergâh”, “geçiş ülkesi” kavramları kullanılmıştır.

Düzensiz göçmenler için kullanılan terimler ise; “kaçak”, “kaçak göçmen”, “mülteci”, “göçmen” ifadeleridir. Düzensiz göçmenleri kaçırılan kişiler için ise çoğunlukla “insan taciri” “kaçakçı”, “insan kaçakçıları” terimleri kullanılmıştır. İnsan ticareti suç grupları için ise “fuhuş çetesi” terimi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamına giren diğer haberler ile yukarıda haberler incelendiğinde aşağıdaki genel yanlışlıklar belirlenmiştir:

1. “Mülteci” tanımı yasadışı konumda bulunan yabancılar için kullanılmıştır.
2. Göçmen kaçakçılığı olaylarında “insan tacirleri yakalandı” gibi başlıklar atılmıştır.
3. Yasadışı göçle ilgili yapılan haberlerin çoğunda aynı haberin içinde hem “insan ticareti” hem de “göçmen kaçakçılığı” kavramları kullanılmıştır.
4. “Kaçak mülteci” ifadeleri kullanılmıştır.
5. “Göçmen kaçakçısı” yerine çoğunlukla “insan taciri” ifadesi kullanılmıştır.
6. ABD İnsan Ticareti Raporu yerine, İnsan Kaçakçılığı Raporu ifadesi kullanılmıştır.

Grafik 4: 2008 Yılı İçerisinde Haberlerin Doğru-Yanlış Olarak Dağılımı

Buna göre 2008 yılında gazetelerde çıkan haberler, doğru ve yanlış kavramların kullanılıp kullanılmamasında göre sınıflandırıldığında kavramların haberlerin % 32'sinde yanlış olarak kullanıldığı belirlenmiştir.

4.4. Yazılı Basında Yer Alan Bazı Haberler ve Tespit Edilen Yanlışlıklar

Bu bölümde, seçilen gazete haberlerinden bir kısmında kavramların nasıl yanlış kullanıldığı örneklerle anlatılacaktır.

“Kırklareli’nde Mülteciler Bir Polisi Rehin Aldı” başlıklı haber:

“Kırklareli’nde mülteci kampında kalan 147 kişi dün gece olay çıkardı. Gaziosmanpaşa Mülteci Kampı’nda kalan mülteciler, nöbet tutan polis memurunu rehin aldı. Mülteciler daha sonra bir an önce ülkelerine gönderilmek istediklerini belirterek eylem yaptı. Olayın haber verilmesi üzerine 174 kişinin kaldığı kampa takviye güvenlik kuvvetleri sevk edildi. Kırklareli’nde Emniyet Müdürlüğü’ne bağlı güvenlik güçleri göz yaşartıcı bomba kullanarak göstericilere müdahale etti. Olayla ilgili soruşturmanın sürdüğü öğrenildi” (Sabah, 12.04.2008).

“Türkiye’de Mülteci olmak iki kat zor”

“Kırklareli Yabancı Kabul ve Barınma Merkezinde ölümle sonuçlanan isyan Türkiye’deki mülteci merkezlerinin kötü koşullarını tartışmaya açtı” (Taraf, 14.06.2008)

“Mülteciye Hırsız Dayağı”

“İzmir’de bir dükkânda tespit edilen 100’e yakın mülteci polisi görünce kaçtı. Onları hırsız sanan vatandaşlarla arasında kavga yaşandı.” (Sabah, 26.06.2008)

“Batan Teknede 13 Mülteci Kayıp”

“Somali’den Yunanistan’a ‘umut yolculuğuna çıkan ancak fırtına nedeniyle Balıkesir’de alabora olan tekneden 7 kaçak yolcu sağ kurtuldu. Kayıp 13 mülteci için aramalar sürüyor” (Akşam, 26.02.2004)

“80 Mülteci Ülkelerine gönderildi”

“Türkiye’yi geçiş ülkesi olarak kullanan 80 mülteci, Emniyet güçleri tarafından yakalanarak sınır dışı edildi.”

“Dünya Mülteci gününde Suriyeli Mültecinin Dramı”

“Suriye uyruklu mülteci Yunanistan’a kaçmak isterken İzmir’de kendisini Yunanistan’a geçirmek isteyen kişiler tarafından gasp edildi” (Star, 20.06.2008).

“Ege’de Kaçakların Can Pazarı”

“Ege denizinde Türkiye’den Yunanistan’a kaçmaya çalışan 30 Filistinli mülteciyi taşıyan bot Didim açıklarında battı” (Star, 13.06.2008)

“Mültecileri Kandırıp Dağ Başına Bıraktılar”

“Afganistan, Pakistan uyruklu 62 mülteci, insan kaçakçıları tarafından ‘İstanbul’a geldik’ diye Ayaş’ta dağ başında bırakıldı. Mültecilerin 3 bin ile 9 bin ABD doları arasında para alındı” (Hürriyet-Ankara, 17.03.2008).

Yukarıdaki haberde mülteci olarak nitelendirilen kişiler aslında yasadışı göçmendir. Ülkesini can güvenliğinden dolayı terk eden ve uluslararası hukuk çerçevesinde ülkesine geri gönderilmeyen mülteciler ise yasadışı göçmenlerin geri gönderilmeleri için bekletildikleri merkezlerde barındırılmamaktadır.

Mülteciler veya sığınmacılarla işlemlerde yasadışı göçmenlere uygulanan prosedürden tamamen farklı başka usuller izlenmektedir. Kaldı ki, mültecilerin yukarıda belirtildiği gibi muamelelere tabi tutuldukları izlenimi verilmesi Türkiye'nin uluslararası hukuku ihlal ettiği, mültecilere olması gerektiği gibi işlem yapmadığı gibi sonuçlar çıkartılmasına neden olabilecek türdendir. Bu tür haberler, kimi zaman Avrupa Birliği kurumlarınınca kimi zaman da insan hakları kuruluşlarınınca eleştiri konusu yapılmaktadır.

Basında yer alan yanlış değerlendirmelere köşe yazılarında da rastlanmaktadır. "Göçmenler ve Mülteciler" başlıklı yazıda Türkiye'de geçici sığınma imkânı verilen mültecilerin kamplarda zorluklarla karşılaştığından bahsedilmektedir (Taraf, 08.10.2008).

"İnsan Ticareti İle Mücadelede Yeni Kampanya

Türkiye insan ticareti ile mücadelede daha aktif rol almak için Uluslararası Göç Örgütü ve Avrupa Komisyonu'nun desteğiyle yeni bir kampanya başlattı. "İnsan ticaretine kayıtsız kalmayın" sloganıyla yürütülecek kampanyayla mağdurlara yardım için kullanılan 157 hattının daha aktif hale getirilmesi hedefleniyor" (Radikal, 01.07.2008).

Yukarıdaki haber için verilen fotoğrafın altında "*Türkiye'de daha çok sahil kentleri insan ticareti haberiyle gündeme geliyor*" bilgisi verilmektedir ki, bu durum da insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı ayırımının yapılamadığını göstermektedir. İnsan tacirleri, köle tacirleri gibi isimlerle popüler medyada yer bulan bu tür bir haberin bazı olumsuz yansımaları olabilir. Bu tür bir haber bilgisi ile her yıl Türkiye'de 65.000 yasadışı göçmen yakalandığı bilgisini yan yana getiren bir okuyucu, her yıl Türkiye'de on binlerce insanın köle tacirleri tarafından istismar edildiği gibi bir sonuç çıkartabilir ki, bu hem yanlış, hem de oldukça vahim olacaktır.

"ABD Dışişleri Raporu: İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele Artırılmalı"

"Raporun Türkiye bölümünde ağırlıklı olarak fuhuş amaçlı uluslararası kadın ve çocuk kaçakçılığının meydana geldiği ülkelerden biri olduğu savunuldu. Türkiye'nin, insan kaçakçılığının ortadan kaldırılması için asgari standartları tam olarak karşılamadığı ancak bu yönde önemli çabaları bulunduğu belirtilen raporda, buna örnek olarak da Türkiye'de bu suçtan hüküm giyen ve cezalandırılanların sayısının 2007 yılında artış göstermesi verildi" (Milliyet, 05.06.2008).

Yine yukarıdaki haberde de her yıl ABD Dışişleri Bakanlığının yayınladığı insan ticareti raporuna atıf yapılmakla birlikte, haberde insan kaçakçılığı ismi kullanılmıştır. Bu terim de daha çok göçmen kaçakçılığı olarak isimlendirilen tanımı çağrıştırmakta olduğundan yanlış kullanılmıştır.

Sonuç

Yazılı basında yasadışı göçle ilgili yer alan haberlerin içinde göç kavramını içermekle birlikte, amaçlar, nedenler, yöntemler, başvurulmuş hukuki düzenlemeler bakımından birbirinden ayrı değerlendirilmesi gereken yasadışı göç, göçmen kaçakçılığı, iltica, insan ticareti gibi kavramlar birbiriyle karıştırılır ya da birlikte kullanılır olmuştur.

Medyanın kamuoyu algılamasını yönettiği tartışılmaz bir gerçektir. Yasadışı göçle bağlantılı suçların yazılı basında yer alışı biçimi yürütülen stratejilerin kamuoyu tarafından net olarak algılanması ile doğrudan ilgilidir.

Yasadışı göçle ilgili verilen haberlerin birçoğunda kavramların yanlış kullanılması olumsuz kamuoyu etkisi yaratabilecek türdendir. Basın, haberlerine kaynaklık eden bilgileri çalışmalarını yürüten kurumlardan almaktadır. Ancak bu kaynaklardan alınan bilgilerin haber formatına sokulma aşamasında çeşitli değişikliklere uğratıldığı ya da diğerlerine göre daha fazla etki yapabilecek kavramların kullanılmasında bir sakınca görülmediği anlaşılmaktadır. Örneğin, doğru bir kullanım olan “göçmen kaçakçısı tarafından kaçırılan yasadışı göçmen” yerine “köle tacirlerinin eline düşmüş mülteci” ifadesi kullanılmakta ve kamuoyunda daha fazla ilgi uyandırılacağı hesap edilmektedir.

Yasadışı göçle ilgili haberlerde kavramların yanlış kullanılmasının kamuoyuna olumsuz yönde ortaya çıkabilecek çeşitli yansımalarının önüne geçmek amacıyla aşağıda sıralanan çeşitli önerilerin yararlı olabileceği ve tartışılacağı değerlendirilmektedir:

- Görevi merkezde medyaya bilgi sağlamak olan Bakanlık ya da Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesindeki basın merkezlerince (Basın Müşavirliği, Basın Protokol Şube Müdürlüğü) gazetecilerin haber yapma sırasında doğru kavramları kullanmasını sağlamak üzere

“*polisnye terimler sözlüğü*” hazırlanıp, medya birimlerine dağıtılabılır.

- Bu sözlük ve basınca bilinmesi gereken diğer konular, gazetelerin emniyet muhabirlerine verilebilecek bir eğitimde paylaşılabilir.
- Medyaya yönelik ilgili tüm kavramların anlamları, konu ile ilgili dünyada ve Türkiye’deki genel durum, mücadeleci birimlerin stratejilerini içeren bilgilendirme kitabı hazırlanıp medya kurumlarına sunulabilir.
- Valilikler bünyesinde görevi basına bilgi sağlamak olan basın merkezlerindeki kamu görevlilerinin konu ile ilgili eğitilmeleri sağlanabilir.
- Hâlihazırda uygulamadan kaldırılan ve gazetecilerin de gündeminde olabilecek yasadışı göç ile ilgili olaylar konusunda doğrudan aydınlatılmalarına olanak sağlayacak Emniyet Genel Müdürlüğü *Basın Sözcülüğü* uygulamasının tekrar hayata geçirilmesi düşünülebilir.
- Avrupa Birliği katılım süreci de dikkate alınarak AB müktesebatına uyum konusundaki ilerlemelerin, kamuoyunca da bilinmesine olanak sağlayacak şekilde kamuoyuna anlaşılır ve sade bir dilde sunumu sağlanabilir.
- Görüş ve makaleleri yazılı basında yer alacak ve referans gösterilecek araştırmacıların faydalanması amacıyla yasadışı göçle mücadelede güncel bilgileri de içinde alacak bir internet sitesinin (Örneğin, EGM-Yabancılar Hudut İltica Dairesince) hayata geçirilmesi sağlanabilir.
- Bu internet sitesinin uluslararası kamuoyunca da takip edilmesi ve yapılan çalışmaların daha iyi bilinmesi için İngilizce olarak da hazırlanması sağlanabilir.
- Özellikle dış kamuoyu tarafından ilgiyle takip edilen yasadışı göçle mücadelede sağlanan ilerlemelere yer verilecek yıllık raporlar hazırlanarak bunun periyodik yayın haline sokulması sağlanabilir.

İncelenen Gazete Haberleri

S.No	Tarihi	Gazete Adı	Haberin Başlığı
1	02.01.2008	Cumhuriyet	Ölümlü Göç Pazarı, Umut Yolunda Göç
2	02.01.2008	Hürriyet	Geçen Yıl 40 bin kaçak yakalandı
3	04.01.2008	Cumhuriyet	Umuda yolculukta Türkiye'nin Rolü
4	04.01.2008	Milliyet	Kaçakları düşünmüşler
5	05.01.2008	Sabah	Türkiye geçiş değil artık varış noktası
6	06.01.2008	Taraf	Altı bin sığınmacının umudu yeni Anayasa
7	06.01.2008	Taraf	İnsan Tacirlerine İzmir'de Tutuklama
8	12.01.2008	Hürriyet	Dansöz yapacağız dediler, beni pazarladılar
9	14.01.2008	Hürriyet	İnsan Ticareti Organizatörü
10	22.01.2008	Taraf	Moldovalılar İnsan Ticareti Kurbanı
11	07.02.2008	Taraf	Göçmen kaçakçılığında asker izi
12	14.02.2008	Vatan	Fuhuş A.Ş.
13	14.02.2008	Hürriyet	Kadınlara seks köleliği sözleşmesi imzalatıldı
14	14.02.2008	Sabah	Fuhuşta prim ve ceza sistemi
15	14.02.2008	Star	Fuhuş Kontratı
16	19.02.2008	Sabah	Fuhuş çetesi kadın katalogu hazırlamış
17	27.02.2008	Vatan	Lüks otele 10 kadın gönderdim
18	17.03.2008	Hürriyet	Mültecileri kandırıp dağ başına bıraktılar
19	17.03.2008	Sabah	Yunanistan diye Ayaş'a bıraktı
20	20.04.2008	Milliyet	İnsan Kaçakçılığında Terör Örgütü Parmağı
21	19.05.2008	Hürriyet	Göçmen Operasyonu
22	20.05.2008	Sabah	Sınır Dışına Çıplak Direniş
23	05.06.2008	Milliyet	ABD Dışişleri Raporu: İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele Artırılsın
24	05.06.2008	Cumhuriyet	292 kaçak yakalandı
25	12.06.2008	Vatan	Somalili kaçakları Yunanistan diye Büyükçekmece gölüne bıraktılar
26	13.06.2008	Star	Ege'de kaçakların can pazarı
27	13.06.2008	Star	Mülteci Kampında sınırları aşan ölüm
28	13.06.2008	Sabah	Göçmen Misafirhanesi isyan etti, 1 ölü, 5 yaralı
29	13.06.2008	Radikal	Kaçakların Silahlı İsyanı
30	13.06.2008	Milliyet	Kaçak İsyanında 1 ölü
31	13.06.2008	Cumhuriyet	Göçmen İsyanı 1 Somalili öldü
32	14.06.2008	Taraf	Mülteciler Allaha Emanet
33	14.06.2008	Star	Kampta Ajan Terry Bilmecesi

34	14.06.2008	Radikal	Hani o misafirhaneye iftira atılmıştı
35	14.06.2008	Cumhuriyet	Belen'de 15 kaçakçı yakalandı
36	15.06.2008	Hürriyet	Bu günü kutlamaktan onur duyuyorum
37	17.06.2008	Star	Geceliği 2 Bin dolara fuhuş/Seks Köleleri kurtarıldı
38	19.06.2008	Vatan	İsyancı kaçakların kampına girdik
39	20.06.2008	Taraf	Bir gün hepimiz mülteci olabiliriz
40	20.06.2008	Star	Dünya Mülteci gününde Suriyeli Mültecinin Dramı
41	20.06.2008	Star	Birdal'dan Osmanlı'ya mülteci övgüsü
42	20.06.2008	Vatan	Mültecilerin Kâbus Ülkesi
43	23.06.2008	Hürriyet	Bir günde 12 kaçak yakalandı
44	26.06.2008	Sabah	Mülteciye hırsız dayağı
45	01.07.2008	Radikal	Savaştan kaçtı, fuhuş çetesinin eline düştü
46	01.07.2008	Radikal	İnsan Ticaretiyle Mücadele için Yeni Kampanya
47	06.07.2008	Star	Kaçakları Denize Götürüyormuş
48	01.08.2008	Radikal	İnsanlık suçunun Organizatörleri bulundu
49	02.08.2008	Star	Tır Şoförü Sarhoştı
50	06.08.2008	Taraf	Mülteciler Ölüm Orucunda
51	17.08.2008	Milliyet	İnsan Kaçakçısı Türk Yakalandı
52	18.08.2008	Hürriyet	161 Kaçak Yakalandı
53	20.08.2008	Hürriyet	İnsan kaçaksına iki ilde operasyon
54	08.09.2008	Hürriyet	Afrikalı 13 kaçak yakalandı
55	21.09.2008	Star	Ölüme Saniyeler Kala Kurtarıldılar
56	21.09.2008	Star	İnsafsız Sınırdışı
57	02.10.2008	Hürriyet	165 Kaçak İki günde yakalandı
58	06.10.2008	Hürriyet	İki günce 220 kaçak yakalandı
59	08.10.2008	Taraf	Göçmenler ve Mülteciler
60	09.10.2008	Cumhuriyet	Türkiye Yasadışı Göçün Ana Güzergâhı
61	14.10.2008	Sabah	Yemek Yok, Doktor Yok
62	14.10.2008	Radikal	Kaçakların açlık ve İşkence İsyanı
63	15.10.2008	Taraf	Kumkapı'daki Sorun Diplomatik
64	18.10.2008	Radikal	Her yerde kaçaklar var
65	21.10.2008	Hürriyet	192 kaçak yakalandı
66	23.10.2008	Radikal	Pasaportlara el koyup çalıştıran çete yakalandı
67	27.10.2008	Hürriyet	Kaçak Göçmen Eziyeti
68	28.10.2008	Hürriyet	Sınırlarımızda 174 kaçak yakalandı
69	07.11.2008	Star	Günde 750 ekmek şebekeyi ele verdi
70	09.11.2008	Star	Başkent'te Mülteciler Firar Etti
71	10.11.2008	Star	Daha Fazla kaçamadılar

72	18.11.2008	Star	Göçmen Cephaneliği
73	20.11.2008	Hürriyet	Sevgilim işkence yapıp fuhşa zorladı
74	20.11.2008	Cumhuriyet	İşkence ile Fuhuş
75	25.11.2008	Sabah	Tüm Mültecilerin Tercümanı Oldu
76	25.11.2008	Hürriyet	Yasadışı Göçmen Operasyonu
77	07.12.2008	Star	Umuda Yolculuk Rekoru
78	08.12.2008	Star	Mülteciler İsyan Çıkarı
79	08.12.2008	Radikal	Mülteciye üç koldan işkence
80	08.12.2008	Star	Mülteciler isyan Yangını Çıkarı
81	10.12.2008	Hürriyet	59 bin kişi Türkiye'ye iltica için başvurdu
82	16.12.2008	Hürriyet	Bot'u Yunan patlattı 155'e telefon kurtardı
83	16.12.2008	Star	155 Mülteci İmdat
84	25.12.2008	Hürriyet	10 Kaçak Yakalandı

Kaynakça

- Asar, Aydoğan, (2004), *Türk Yabancılar Mevzuatında Yabancı ve Hakları*, Ankara: Emek Ofset.
- Ay, Kadir; Demircioğlu, Egemen; Karatoprak, Meltem ve Baykal, Sa-nem, (2005), *İltica ve Göç Mevzuatı*, Ankara.
- Birleşmiş Milletler, (1951), *1951 Tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi*.
- Çiçekli, Bülent, (2005), "Yasadışı Göç, İnsan Kaçakçılığı ve İnsan Tica-reti ile Mücadele ve Türkiye", *Polis Bilimleri Dergisi*, C. 7, S. 1, ss.43-57.
- Demir, Oğuzhan O. and Sahin, B., (2007), *Critical Assessment of Media News Coverage on Human Trafficking Incidents in Turkey*, Paper presented in the 2nd Istanbul Conference on Democracy and Global Security.
- Demir, Oğuzhan O., (2006), *Understanding Illegal Immigration Towards the European Union by the case of Turkey*, Unpublished master's thesis. Newark-New Jersey, USA: Rutgers University,
- Emniyet Genel Müdürlüğü, (EGM), (2001), *Dünyada ve Türkiye'de Ya-sadışı Göç*, Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Yayınları.

Human Rights Watch, (HRW), (2008), *Stuck in a Revolving Door. A Report Communicated on November 2008.*

International Organization for Migration (IOM), (2004), *Glossary on Migration*, Geneva.

Iselin, Brian and Adams, Melanie, (2003), *Distinguishing between Human Trafficking and People Smuggling*, Bangkok: Regional Centre for East Asia and the Pacific,

Koser, Khalid, (2000), "The Smuggling of Asylum Seekers into Western Europe: Contradictions, Conundrums, and Dilemmas", in David Kyle and Rey Koslowski (eds.): *Global Human Smuggling: Comparative Perspectives*, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, pp.58-73.

Kyle, David. and Koslowski, Rey, (2001), *Global Human Smuggling: Comparative Perspectives*, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, pp.1-28

www.countertrafficking.org

www.unhcr.org.tr

www.iom.org

www.tsk.mil.tr